

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра англійської філології і перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної
роботи

_____ А. Полухін
«__» _____ 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія англійської мови»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Освітньо-професійна програма: «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Курс – 4 Семестр – 8

Лекції - 36

Диференційований залік – 8 семестр

Практичні заняття - 18

Самостійна робота - 51

Усього (годин/кредитів ECTS) - 105/3.5

Індекс РБ-8-035/18-3.29

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія англійської мови» розроблено на основі освітньо-професійної програми та робочого навчального плану № РБ-8-035/18 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійною програмою «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», відповідних нормативних документів та наказу ректора від 20.09.2019 р. № 428/од.

Робочу програму розробив:

завідувач кафедри

англійської філології і перекладу _____ С. Сидоренко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійної програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» - кафедри англійської філології і перекладу, протокол № __ від _____ 2021 р.

Завідувач кафедри _____ С. Сидоренко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол №__ від «__» _____ 2021 р.

Голова НМРР _____ А. Кокарєва

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

_____ Н. Ладогубець

«__» _____ 2021 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

ЗМІСТ

сторінка

ВСТУП	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	6
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг.....	7
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	8
2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література.....	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь .	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Історія англійської мови» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106/од, від «13» __07__ 2017 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі філології і покликана збагатити майбутнього філолога-перекладача знаннями історії формування англійської національної літературної мови, розумінням діахронічної перспективи сучасного стану системи англійської мови.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення студентів з історичним розвитком англійської мови.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомити студентів з основними етапами історичного розвитку англійської мови як цілісної системи, в історичному та соціокультурному контексті;
- ознайомити студентів з загальними закономірностями розвитку англійської мови;
- сформувані у студентів розуміння єдності, взаємозв'язку та взаємозумовленості історичних змін англійської мови, бачення еволюції мови у цілісній перспективі, зумовленій як суто мовними так і екстралінгвістичними чинниками;
- допомогти студентам зрозуміти причини специфіки сучасної англійської мови та тенденцій її розвитку.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **компетентності**:

- базові уявлення про походження та історію формування англійської національної літературної мови, історичний розвиток фонетичного, лексичного і граматичного рівнів мови;
- здатність демонструвати знання з історії англійської мови;
- здатність аналізувати просторове (горизонтальне) та соціальне (вертикальне) розшарування мови, прогнозувати соціолінгвістичну ситуацію.

Навчальна дисципліна «Історія англійської мови» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Порівняльна лексикологія англійської та української мов», «Порівняльна граматики англійської та української мов», «Теоретична фонетика англійської мови», «Практика усного та писемного мовлення (англійська мова)», «Історія зарубіжної літератури», «Лінгвокраїнознавство», доповнює дисципліни «Практичний курс англійської мови», «Практика перекладу галузевої літератури».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- навчального **модуля №1 «Історія розвитку англійської мови»**, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1 «Історія розвитку англійської мови»

Тема 1. Вступ. Германські мови.

Предмет і завдання курсу «Історія англійської мови». Основні лінгвістичні поняття: синхронія і діахронія. Германські мови як одна із груп індоєвропейських мов. Класифікація сучасних германських мов та давніх германських діалектів. Давньогерманські писемні діалекти і основні писемні пам'ятки на них.

Тема 2. Фонологічна, граматична та лексична специфіка германського мовного ареалу. Загальні фонетичні особливості германського мовного ареалу. Загальні граматичні особливості германського мовного ареалу. Спільно-індоевропейська та спільногерманська лексика.

Тема 3. Англійська мова давнього періоду: історичний та соціокультурний фон.

Основи періодизації історії англійської мови. Загальна характеристика англійської мови давнього періоду. Основні етапи формування англійської народності. Соціокультурна характеристика давньоанглійського періоду історії англійської мови. Основні писемні пам'ятки цього періоду.

Тема 4. Фонетична система англосаксонської мови.

Система давньоанглійського вокалізму та основні внутрішньосистемні фактори його розвитку. Система давньоанглійського консонантизму та основні зміни в його системі в кінці періоду.

Тема 5. Граматична система англосаксонської мови.

Морфологічний лад англійської мови давнього періоду. Основні граматичні категорії іменника та їх специфіка. Прикметник, займенник та прислівник в давньоанглійській період. Морфологічна класифікація дієслова. Сильні, слабкі дієслова. Претерито-презентні дієслова. Граматичні категорії дієслова.

Тема 6. Лексична система англосаксонської мови.

Словниковий склад англійської мови давнього періоду. Етимологічна характеристика давньоанглійської лексики. Стилїстична характеристика давньоанглійської лексики.

Тема 7. Становлення англійської національної мови.

Мовна ситуація в Англії в XI-XIII ст. Тримовність в Англії. Середньоанглійські діалекти та їх основна характеристика. Латинська мова як мова церкви та середньовічної науки. Французька мова, поява англо-норманського діалекту. Соціально-економічні та історичні передумови посилення ролі Лондонського діалекту в XIII ст.

Тема 8. Створення норми національної літературної англійської мови. Світова експансія англійської мови.

Становлення мовної норми і проблема вибору форм. Розвиток літературної мови в XV-XVIII ст. Соціальні та місцеві діалекти сучасної англійської мови. Англійська мова в США, Канаді, Австралії та Новій Зеландії.

Тема 9. Зміни в словниковому складі англійської мови. Структура іншомовного впливу на розвиток словникового складу англійської мови.

Скандинавські запозичення та їхня специфіка. Французькі запозичення та їхня специфіка. Семантична характеристика цієї лексики. Латинські запозичення. Створення термінологічної лексики. Виникнення етимологічних дублетів. Запозичення з інших мов в новоанглійському періоді.

Тема 10. Розвиток фонетичної системи англійської мови з XI століття по теперішній час.

Історичні зміни в наголошеному вокалізмі. Якісні та кількісні зміни голосних. Фонологічна сутність цих явищ. "Великий зсув голосних". Зміни в структурі дифтонгів. Історичні зміни в системі консонантизму. Вокалізація щільних та плавних приголосних. Інші зміни та їхня фонологічна сутність.

Тема 11. Зміни в граматичній системі англійської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.

Спрощення морфологічної системи іменника. Розпад граматичної категорії роду в XI-XII ст. Установлення єдиної форми множини до XVI ст. Розвиток відмінкової системи. Розвиток прикметника в середньо- та ранньонovoанглійській період. Зміни в системі займенників. Розвиток особових займенників. Прислівник в середньо- та ранньонovoанглійській період.

Тема 12. Зміни в граматичній системі англійської мови: дієслово.

міни в системі дієслова. Спрощення системи дієвідмінювання. Основні зміни сильного та слабого дієвідмінювання. Розвиток групи модальних дієслів в історії англійської мови. Зміни в дієслівній парадигмі. Розвиток дієслівних граматичних категорій особи, числа.

Тема 13. Розвиток аналітичних форм дієслова.

Основні етапи розвитку видочасових аналітичних форм. Розвиток аналітичних форм способу, стану. Розвиток граматичної категорії перфекту.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Усього	Лекції	Практ. занят.	СРС
1	2	3	4	5	6
8 семестр					
Модуль №1 «Історія розвитку англійської мови»					
1.1	Вступ. Германські мови.	4	2	-	2
1.2	Фонологічна, граматична та лексична специфіка германського мовного ареалу.	8	2	2	4
1.3	Англійська мова давнього періоду: історичний та соціокультурний фон.	4	2	-	2
1.4	Формування мови англійської народності.	8	2	2	4
1.5	Фонетична система англосаксонської мови: голосні.	4	2	-	2
1.6	Фонетична система англосаксонської мови: приголосні.	8	2	2	4
1.7	Граматична система англосаксонської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.	4	2	-	2
1.8	Граматична система англосаксонської мови: дієслово.	8	2	2	4
1.9	Лексична система англосаксонської мови.	4	2	-	2
1.10	Становлення англійської національної мови.	8	2	2	4
1.11	Створення норми національної літературної англійської мови.	4	2	-	2
1.12	Світова експансія англійської мови.	8	2	2	4
1.13	Зміни в словниковому складі англійської мови. Структура іншомовного впливу на розвиток словникового складу англійської мови.	4	2	-	2
1.14	Розвиток фонетичної системи англійської мови: середньоанглійський період.	8	2	2	4
1.15	Розвиток фонетичної системи англійської мови: ранньоновіанглійський період.	4	2	-	2
1.16	Зміни в граматичній системі англійської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.	8	2	2	4
1.17	Зміни в граматичній системі англійської мови: дієслово.	3	2	-	1
1.18	Розвиток аналітичних форм дієслова.	3	2	-	1
1.19	Модульна контрольна робота №1	3	-	2	1
Усього за модулем № 1		105	36	18	51
Усього за 8 семестр		105	36	18	51
Усього за навчальною дисципліною		105	36	18	51

2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекц. заняття	СРС
1	2	3	4
8 семестр			
Модуль №1 «Історія розвитку англійської мови»			
1.1	Вступ. Германські мови.	2	2
1.2	Фонологічна, граматична та лексична специфіка германського мовного ареалу.	2	2
1.3	Англійська мова давнього періоду: історичний та соціокультурний фон.	2	2
1.4	Формування мови англійської народності.	2	2
1.5	Фонетична система англосаксонської мови: голосні.	2	2
1.6	Фонетична система англосаксонської мови: приголосні.	2	2
1.7	Граматична система англосаксонської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.	2	2
1.8	Граматична система англосаксонської мови: дієслово.	2	2
1.9	Лексична система англосаксонської мови.	2	2
1.10	Становлення англійської національної мови.	2	2
1.11	Створення норми національної літературної англійської мови.	2	2
1.12	Світова експансія англійської мови.	2	2
1.13	Зміни в словниковому складі англійської мови. Структура іншомовного впливу на розвиток словникового складу англійської мови.	2	2
1.14	Розвиток фонетичної системи англійської мови: середньоанглійський період.	2	2
1.15	Розвиток фонетичної системи англійської мови: ранньонovoанглійський період.	2	2
1.16	Зміни в граматичній системі англійської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.	2	2
1.17	Зміни в граматичній системі англійської мови: дієслово.	2	1
1.18	Розвиток аналітичних форм дієслова.	2	1
Усього за модулем № 1		36	34
Усього за 8 семестр		36	34
Усього за навчальною дисципліною		36	34

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. заняття	СРС
1	2	3	4
8 семестр			
Модуль №1 «Історія розвитку англійської мови»			
1.1	Фонологічна, граматична та лексична специфіка германського мовного ареалу.	2	2
1.2	Формування мови англійської народності.	2	2
1.3	Фонетична система англосаксонської мови: приголосні.	2	2
1.4	Граматична система англосаксонської мови: дієслово.	2	2
1.5	Становлення англійської національної мови.	2	2
1.6	Світова експансія англійської мови.	2	2
1.7	Розвиток фонетичної системи англійської мови: середньоанглійський період.	2	2
1.8	Зміни в граматичній системі англійської мови: іменник, прикметник, займенник, прислівник.	2	2
1.9	Модульна контрольна робота №1	2	1
Усього за модулем № 1		18	17
Усього за 8 семестр		18	17
Усього за навчальною дисципліною		18	17

2.4. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ п/п	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
8 семестр		
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	34
2.	Підготовка до практичних занять	16
4.	Підготовка до модульної контрольної роботи № 1	1
Усього за навчальною дисципліною		51

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється під час проведення лекцій, практичних занять, роботі з навчальною літературою, вирішенні практичних завдань.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Євченко В.В. Історія англійської мови: навчально-методичний посібник / В.В. Євченко. – Вінниця: Нова книга, 2016. – 408 с.

3.2.2. Верба Л.Г. Історія англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 296 с.

Допоміжна література

3.2.3. Левицький В.В. Основи германістики: підручник / В.В. Левицький. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 527 с.

- 3.2.4. Vaugh A., Cable Th. A History of the English Language. – L: Routledge, 2002. – 464 p.
3.2.5. Goodmanian A.G., Mykhailenko O.O. The History of the English Language: Lecture Synopsis / National Aviation University. – Київ, 2007. – 48 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

- 3.3.1. Сидоренко С.І. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни «Історія англійської мови» – <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/47171>.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

8 семестр		
Модуль №1		Мак кількість балів
Вид навчальної роботи	Мак кіль-ть балів	
Відповіді на практичних заняттях (4 x 7б.)	28 (сумарна)	
Виконання комп'ютерних тестів (6 x 5б.)	30 (сумарна)	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 42 бал.</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	88
Усього за модулем №1		
Семестровий диференційований залік		12
Усього за дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Відповідь на практичному занятті	Виконання комп'ютерного тесту	Виконання модульної контрольної роботи	Оцінка за національною шкалою
7	5	27-30	Відмінно
6	4	23-26	Добре
4-5	3	18-22	Задовільно
менше 4	менше 3	менше 18	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл. 4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно

66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка для даної дисципліни дорівнює підсумковій семестровій модульній рейтинговій оцінці, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Таблиця 4.5

Відповідність підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам за національною шкалою

Відповідність залікової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно	12	Відмінно
66-78	Добре	10	Добре
53-65	Задовільно	8	Задовільно
менше 53	Незадовільно	-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та залікової рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				